

«LLIÇÓ DE DIÒGENES»

A cura d'Àlex Mitrani

Planta 1

9.6.2018–2.9.2018

«MARIA MONTES. WHAT A SHITSHOW»

Centre de Documentació i miniPanera

9.6.2018–30.9.2018

Tipògraf en residència 2018:

La Coma Studio

[Dossier de premsa](#)

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

centre d'art la panera

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

El Centre d'Art La Panera obre el seu nou programa expositiu, el pròxim dissabte 9 de juny, a les 12.00 h.

Atenció als mitjans: dissabte, a les 11.30 h

Assistiran a la inauguració:

- **Montserrat Parra, regidora de Cultura de l'Ajuntament de Lleida.**
- **Cèlia del Diego, directora del Centre d'Art La Panera.**
- **Antoni Perna, director artístic de Centre d'Art Tecla Sala**
- **Àlex Mitrani, comissari de «LLIÇÓ DE DIÒGENES».**
- **Maria Montes, dissenyadora i artista**
- **Mar Arza, artista**
- **Rubén Verdú, artista**
- **Jordi Mitjà, artista**

Es podran veure les exposicions:

«LLIÇÓ DE DIÒGENES»

A cura d'Àlex Mitrani

«MARIA MONTES. WHAT A SHITSHOW»

«JUAN PÉREZ AGIRREGOIKOA 38 DE JULIO – 37 DE OCTUBRE»

A cura de Peio Aguirre

Planta 1

«LLIÇÓ DE DIÒGENES»

A cura d'Àlex Mitrani

9.6.2018–2.9.2018

Ignasi Aballí, Mar Arza, Isabel Barios, Pablo Barreda, Joan Bennassar, David Bestué, Alfons Borrell, Luz Broto, Patrícia Dauder, Joan Furriols, Antoni Llena, Jordi Mitjà, Marc Monzó, Jordi Pablo, Guillermo Pfaff, Lucía C. Pino, Jaume Pitarch, Ivo Sans, Víctor Sunyol, Rubèn Verdú i Oriol Vilapuig

Encara avui recordem l'episodi atribuït a Diògenes: un dia lluminós, Alexandre el Gran, rei de Macedònia, visità el filòsof cínic, que vivia dins d'una tina en la pobresa més extrema. El rei es presentà, se li plantà davant i li digué: «Demana'm el que vulguis». Diògenes només va respondre: «Aparta't, que em tapes el sol».

Sempre provocador, rebutjant falsos honors i riqueses, Diògenes de Sinop (412 aC – 323 aC) preconitzava la nuesa i manifestava de manera desacomplexada els excessos i vicis de la societat. És justament el contrari de la por i la compulsió possessiva característiques d'aquesta malaltia social contemporània que es coneix amb el nom poc adient de «síndrome de Diògenes», per la qual les persones soles, malgrat viure en ciutats populoses, es protegeixen de l'angoixa acumulant a casa una quantitat descontrolada d'objectes, escombraries o luxes; coses, en definitiva, sense sentit.

El testimoni d'aquest filòsof grec de l'antiguitat esdevé del tot pertinent en un context contemporani de sobreproducció i de desequilibris socials, econòmics i ecològics. Intuïm que cal una reflexió crítica profunda sobre l'estat de les coses i les nostres rutines quotidianes. En aquest sentit, la filosofia radical dels cíncics, plantejada des de l'acció i la singularitat, té una prolongació en l'art contemporani. Amb la seva capacitat per fer-nos pensar de nou la realitat des de la metàfora i la paradoxa, l'art és també un camí per

retrobar uns valors morals i fer una reflexió desmitificadora i alliberadora sobre la condició humana.

Hi ha una constant transgeneracional en l'art català contemporani que es basa en una reducció de mitjans, en una simplicitat fonamental i una economia que, paradoxalment, redunda en la intensificació dels valors estètics, i rebutja la retòrica i l'excés. Són artistes que practiquen, a la manera de Diògenes, una fragilitat que esdevé font de fortalesa i de significat.

Tal vegada, l'exemple de Diògenes ens assenyala el camí per definir un procés de creació artística que no estigui basat en la producció innecessària, en la retòrica pomposa o en el monument adulador. La reducció i el despullament són un mètode. Simplificar, renunciar, eliminar, depurar són gestos i exigències que serveixen com a programa de vida i de treball. Compartint l'objectiu de bona part de la filosofia —el benviure—, l'art també pot portar a l'acció virtuosa, desemascaradora de ficcions, partidària del rigor líric, que ens pot apropar a la veritat de l'experiència moral i creadora.

CONTRA EL VALOR

Es deia que Diògenes va ser desterrat perquè va falsificar moneda. Això s'ha d'entendre metafòricament. Diògenes proposava subvertir els valors establerts de manera arbitrària per gestionar el poder material i simbòlic. L'indignava que una estàtua costés molts més diners que una ració de blat. Quadres fets amb bitllets triturats, joies que semblen rampoines, la vàlua atemporal de l'or posada en qüestió, les estàtues dels poderosos ultratjades, pintura venuda com qualsevol altre producte: tots els exercicis irònics que els artistes aquí ens proposen són tan transgressors com necessaris.

ELOGI DE LA POBRESA

El que sembla que caracteritza més bé l'ètica —el comportament exemplar— de Diògenes és la renúncia radical als béns materials. Es tracta d'una mena d'higiene, una manera de retrobar la llibertat a partir de la simplicitat i la reducció. Diògenes travessava

la ciutat a ple dia amb una llàntia a la mà: buscava un home. On els altres creien que hi havia abundància, seduïts per les lluentors de les riqueses i les disfresses, ell hi reconeixia la foscor. En l'art d'avantguarda, la precarietat material de les diverses manifestacions de l'anomenat «art pobre» s'oposa a qualsevol monumentalisme i idealisme pretensions, i permet recuperar un sentit de veritat radical.

L'OBJECTE PRIMER. VESTIGIS DE L'ACUMULACIÓ

Quan Diògenes va marxar de la seva ciutat, només es va emportar tres coses dins la bossa: una peça de roba, per protegir-se del fred i dormir; un bastó, per caminar i defensar-se, i un bol, per menjar i beure —estri, aquest darrer, que va abandonar quan va descobrir un nen que bevia amb les mans. Se'ns planteja així la pregunta: quins són els objectes mínims que necessitaríem per a una existència lliure i nòmada o que ens acompanyarien en iniciar una nova manera de viure, més autèntica, com la dels exploradors o els naufragats? Alhora, els artistes capgiren la síndrome de Diògenes: proposen recuperar l'inservible, allò marginal, descartat, oblidat pel malbaratament de béns i recursos, que és la nostra follia real.

EL SOLITARI COSMOPOLITA

Diògenes va ser l'autor de la cèlebre expressió «Soc ciutadà del món». Per a un grec de l'antiguitat no hi havia res pitjor que ser desterrat, que perdre el vincle amb la polis, la ciutat. Diògenes, de manera revolucionària, i, un cop més, desafiant, es desprenia d'aquest lligam i reivindicava que la seva polis era el món sencer i no la que el naixement li imposava. Alhora, com tots els cíncics, no fugia de la companyia dels homes. Al contrari, els cíncics vivien en el caos i la multitud urbana, per donar exemple. Cridaven l'atenció per la seva extravagància salvatge però també eren invisibles i solitaris, com els sensesostre —Diògenes vivia dins una tina.

OBRES «LLIÇÓ DE DIÒGENES»

CONTRA EL VALOR

Jaume Pitarch

Calderilla, 2015

Tècnica mixta. Monedes, filferro de metall i fil

42 × 70 cm

Mar Arza

[Avenç], 2010-2011

Llibreta d'estalvis amb ingressos de poesia

7 llibretes de 48 × 37 × 8 cm cada una

Rubèn Verdú

Pigeon Shit Confetti, 2006

Impressió digital i òfset sobre paper i bossa de polietilè

28 × 12 × 6,5 cm

Antoni Llena

Allò que cada cosa té d'indicible núm. 3, 1999

Tècnica mixta

139 × 100 × 15 cm

Ignasi Aballí

Paper moneda, 2007

Bitllets triturats de 5, 10, 20, 50, 100, 200 i 500 € i la barreja de tots ells

8 obres de 50 × 50 × 3 cm cada una

Cal Cego. Col·lecció d'Art Contemporani

ELOGI DE LA POBRESA

David Bestué

Trencadissa, 2012

Fragments d'una ceràmica romana, un vitrall modernista i una xibeca

24 × 60 × 30 cm

Cortesia de l'artista i de garcía | galería, Madrid

Ivo Sans

Restes 1, 2013

Cinta adhesiva sobre cartró ploma

29 × 52 cm

Restes 2, 2013

Cinta adhesiva sobre cartró ploma
29 × 59 cm

Patricia Dauder

Mold Spores, 2015

Espores de floridura sobre teixit

98,5 × 168 cm

ProjecteSD

Jordi Mitjà

Monument indòmit, 2015

Maons de terra cuita

200 × 200 × 10 cm

Lucía C. Pino

Pilgrim Talk, ronda fantasmagòrica, 2015

Butaca estripada, plàstics d'obra, tubs de metall i guix

Dimensions variables

Anna Mas Projects

Jordi Pablo

Ocell piu-ploc, 1971

Filferro

30 × 20 × 12 cm

Galeria Marc Domènech

Alfons Borrell

7.9.78, 1978

Acrílic sobre tela

27 × 35 cm

Col·lecció de l'autor

21.3.78, 1978

Acrílic sobre tela

27 × 35 cm

Col·lecció de l'autor

L'OBJECTE PRIMER. VESTIGIS DE L'ACUMULACIÓ

Patricia Dauder

Receptacle #1 (Nourishment and Repose), 2015

Transfer en paper, guix, argila, silicona i fusta

7 × 114 × 124 cm

ProjecteSD

Guillermo Pfaff

Lighting, 2015

Collage

124 × 99 × 3 cm

Galeria Carles Taché Project

Jordi Mitjà

El millor material és el que algú ha descartat, 2015

Díptic

Impressió manual amb tipografia de fusta i òfset

50 × 33,5 cm cada una

Jaume Pitarch

Cordó umbilical, 2015

Tècnica mixta

180 × 80 × 30 cm

EL SOLITARI COSMOPOLITA

Joan Bennassar

Is there any world to come?, 2015

Marc i fotografies

36 × 26,5 × 4 cm cada una

Oriol Vilapuig

Mundi, 2008

Llapis de color i tintes damunt estampa digital

Edició de 3 exemplars

6 unitats de 54 × 78,2 cm cada una

Col·lecció de l'autor

Luz Broto

15/02/12, 16:55 h. Rua Humaitá, Rio de Janeiro

15/02/12, 19:20 h. Av. Vieira Souto, Rio de Janeiro

16/02/12, 19:00 h. Rua do Catete, Rio de Janeiro

24/02/12, 09:00 h. Rua Saint Hilaire, São Paulo

24/02/12, 10:15 h. Av. Nove de Julho, São Paulo

Fotografies en color, 2012

43 × 60 cm cada una

Rubèn Verdú

Swallow, 2008

Instal·lació i performance en diferit

Dimensions i temps variables

Marc Monzó

Fire Camp, 2014

Plata, acer i perclorur de ferro

10 × 6,5 × 5,5 cm

Isabel Barrios i Pablo Barreda

Un refugi gran, 2013

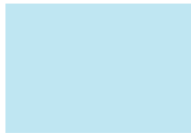
Fotografia en color

30 × 45 cm

IMATGES

Centre de Documentació i miniPanera

«MARIA MONTES. WHAT A SHITSHOW»

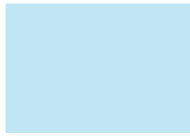
9.6.2018–30.9.2018

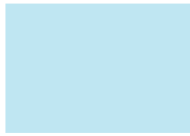
Maria Montes és una dissenyadora i artista catalana que viu a Austràlia des de l'any 2006. La seva obra inclou treballs de cal·ligrafia, *lettering*, il·lustració, disseny tèxtil i disseny de *tipos*. Des del seu estudi a Melbourne, la Maria imparteix classes d'iniciació a la cal·ligrafia des de 2014.

L'any 2011, la Maria torna a Barcelona durant sis mesos per estudiar-hi un postgrau de tipografia avançada a l'Escola Eina; el 2012, viatja a Nova York per estudiar un curs intensiu de disseny de *tipos* a l'escola Cooper Union.

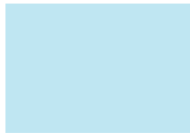
«What a Shitshow» és una exposició el fil conductor de la qual és el llenguatge, les dites populars i l'escatologia catalana com a identitats culturals. En aquesta mostra, la dissenyadora ens presenta els últims cinc anys de producció artística en relació amb un conjunt d'elements que formen part d'un cicle natural i respectuós amb la terra.

TIPÒGRAF EN RESIDÈNCIA 2018

La Coma Studio

L'any 2015 inicia el seu projecte personal una parella de joves dissenyadors gràfics formats a l'Escola Massana i a l'Escola Eina de Barcelona. Desenvolupen projectes d'identitat i editorials, en què sempre tenen un paper principal el concepte, la simplicitat formal i la tipografia.

Entenen el recurs tipogràfic com una eina vertebradora del discurs gràfic, i l'utilitzen tant a partir de l'experimentació física com de l'exploració de la seva pròpia morfologia. Per altra banda, apliquen la seva visió singular, artística i sensorial del disseny gràfic en la formalització dels seus projectes.

ACTIVITATS

«LLIÇÓ DE DIÒGENES»

Visita comentada per Àlex Mitrani

Divendres 15 de juny, a les 19.00 h

LABORATORI DE LLETRES

Activitats familiars de cap de setmana

Dissabtes i diumenges, a les 12.00 h

De 4 a 10 anys

A POC A POC I AMB BONA LLETRA

Taller d'avis i nets

Dimecres 27 de juny, d'11.00 a 12.30 h

De 5 a 8 anys

SUMMER TYPE

Taller d'artista per a nens i nenes, a càrrec de La Coma Studio

Dimecres 4 de juliol, d'11.00 a 14.00 h

De 5 a 9 anys

CENTRE D'ART LA PANERA

Pl. de la Panera, 2

25002 Lleida

Tel. (+34) 973 26 21 85

www.lapanera.cat

Per a més informació o imatges:

Comunicació i premsa:

comunicaciolapanera@paeria.cat

Imatges a: https://www.flickr.com/photos/la_panera/albums

Horaris:

De dimarts a divendres, de 10.00 a 14.00 h i de 17.00 a 20.00 h

Dissabtes, d'11.00 a 14.00 h i de 17.00 a 20.00 h

Diumenges i festius, d'11.00 a 14.00 h

Dilluns, tancat

Visites comentades:

Dissabtes, a les 12.00 i a les 18.00 h

Diumenges, a les 12.00 h

Reserva prèvia trucant al 973 26 21 85, o enviant un correu electrònic a

educaciolapanera@paeria.cat.

Ho organitza:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

centre d'art la panera

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

Hi col·labora:

TeclaSala